

UZASADNIENIE

Powód T. E. T. wniósł pozew przeciwko (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S. (zwaną dalej (...)) o uchylenie na podstawie art. 249 § 1 i art. 250 pkt 2 k.s.h. uchwały nr 4, objętej punktem 7 porządku obrad Zwyczajnego Zgromadzenia Wspólników (...) z dnia 27 października 2015 r. o treści: „Zgromadzenie Wspólników (...) Sp. z o.o. niniejszym udziela Panu W. D. (1) absolutorium z wykonania przez niego obowiązków Członka Zarządu (...) Sp. z o.o. za rok obrotowy 2014/2015”, a także domagał się zasądzenia na jego rzecz od pozwanej kosztów procesu.

Uzasadniając wytoczone powództwo wskazał, iż jest wspólnikiem mniejszościowym w (...) i posiada w niej 20 % udziałów, zaś wspólnikiem większościowym, posiadającym 80 % udziałów jest E. A. – spółka prawa niemieckiego, zwana dalej (...), a działania W. D. (1) oraz wspólnika większościowego zmierzają do marginalizacji jego pozycji w spółce, co związane jest z konfliktem między wspólnikami (...), jak i konfliktu między wspólnikami, będącej akcjonariuszem posiadającym 100% akcji (...), spółki prawa niemieckiego U. (T. E. T. posiadającego w niej 49 % udziałów oraz J. M. posiadającego 51 % udziałów). Zarysowując tło konfliktu w spółce powód wskazał z kolei, iż początkowo założona przez powoda i (...) pozwana spółka została powołana jako spółka-córka (...) będąca spółką prawa polskiego i jej zadaniem miało być nabywanie praw do nieruchomości na terytorium Polski, na których następnie (...) lub wskazane przez nią podmioty trzecie miały zrealizować inwestycje polegającą na budowie elektrowni wiatrowych (tzw. farm wiatrowych). Zadanie to miało być realizowane na podstawie umowy między (...) a (...) z 2006 r., zaś (...) miało wypłacać za wykonywanie umowy (...) wynagrodzenie pokrywające ponoszone przez (...) wydatki. Dalej powód wskazał, że W. D. (1) wraz ze wspólnikiem większościowym doprowadzili do przeniesienia nabytych przez (...) praw na (...), nie zapewniając jej odpowiedniego ekwiwalentu za przeniesienie tych praw, a także zaczęli wygaszanie działalności (...) rzekomo w celu oczekiwania na zysk z tytułu sukcesu realizacji inwestycji w farmy wiatrowe przez inne podmioty (czy to (...), czy podmioty, na które przeniesie ona prawa).

Przechodząc do zarzutów dotyczących zaskarżonej uchwały powód podniósł, iż W. D. (1) jako jedyny członek zarządu (...) w roku obrachunkowym 2014/2015 po pierwsze doprowadził spółkę do stanu niewypłacalności, po drugie trudnił się działalnością konkurencyjną w stosunku do (...) pełniąc tożsamą funkcję w spółkach zależnych (...) z jej 100 % udziałem, po trzecie nie wykazał się żadną aktywnością na rzecz (...) w postępowaniu VIII GC 189/15 (VIII GC 398/13) przed Sądem Okręgowym w Szczecinie i po czwarte nie respektował prawomocnych orzeczeń Sądu Okręgowego w Szczecinie i Sądu Apelacyjnego w Szczecinie (w sprawach VIII GC 361/12 i I ACa 661/13 oraz VIII GC 468/14 i I ACz 270/15). Pomimo tego zaskarżoną uchwałą – głosami wspólnika większościowego – Zwyczajne Zgromadzenie Wspólników (...) w 2015 r. udzieliło W. D. (1) absolutorium z pełnienia funkcji jednoosobowego zarządu (...), co w ocenie powoda jest sprzeczne z dobrymi obyczajami, narusza interes spółki, jak również prowadzi do pokrzywdzenia jego jako wspólnika mniejszościowego.

W zakresie doprowadzenia przez W. D. (1) do niewypłacalności (...) powód podniósł, iż ze sprawozdań finansowych oraz ze sprawozdań zarządu przedkładanych kolejno za rok obrotowy 2011/2012, 2012/2013, (...) i (...) wynika, że spółka co roku osiąga stratę netto, która za rok obrotowy 2014/2015 wynosi już 326.321,25 zł, a nadto z ostatniego ze sprawozdań wynika, iż zobowiązania (...) przewyższają wartość jej majątku o kwotę 141.986,13 zł, wobec czego dawno doszło już do utraty całego kapitału własnego przez (...). Pomimo tego W. D. (1) jako jedyny członek zarządu nie zwołał na podstawie art. 233 § 1 k.s.h. zgromadzenia wspólników w celu powzięcia uchwały co do dalszego istnienia spółki, ani nawet nie zamieścił takiego punktu w zaproszeniu na Zwyczajne Zgromadzenie Wspólników (...) w 2015 r., przy czym brak jakichkolwiek działań ma jakoby wynikać z oczekiwania na rozliczenie wynagrodzenia ze wspólnikiem większościowym z tytułu uzyskanych pozwoleń na budowę farmy wiatrowej o mocy 30 MW, co ma przynieść (...) wpływ w wysokości 90.000 EUR, co ma pozwolić na uzyskanie bieżącej płynności finansowej. Tym niemniej (...) nie prowadzi żadnej działalności, a jej przychód w roku obrotowym 2014/2015 wyniósł 0 zł, a jednak w sprawozdaniu finansowym wskazano, że spółka nie zaniechała i w kolejnym roku nie planuje zaniechania żadnego rodzaju działalności.

Co do zarzutu działalności konkurencyjnej jednoosobowego zarządu (...) powód wskazywał, iż W. D. (1) w okresie od założenia do czerwca, ewentualnie października 2014 r. był również jedynym członkiem zarządu spółek (...) Sp. z o.o. w (...) Sp. z o.o. w S., w których to spółkach jedynym wspólnikiem jest (...). Jednocześnie, według powoda, W. D. (1) podejmował działania, aby to te podmioty wykonywały zadania, do których powołana została (...), a nadto powód wywodził, iż z intencją wykluczenia go jako wspólnika mniejszościowego od udziału w zyskach wynikających z realizacji inwestycji przez (...). Dodatkowo powód wskazywał, iż W. D. (1) nie uzyskał na sprawowanie funkcji w spółkach (...) zgody Zgromadzenia Wspólników (...) w trybie art. 211 k.s.h.

W zakresie zarzutu braku aktywności W. D. (1) na rzecz (...) w postępowaniu przed Sądem Okręgowym w Szczecinie w sprawie VIII GC 189/15 (VIII GC 398/13) powód podnosił, iż w jego ocenie w tym przypadku jednoosobowy zarząd (...) wraz z (...) zmierzał do uchylecia uchwały podjętej przez Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników (...) z dnia 26 lipca 2013 r., zwołane przez powoda z upoważnienia Sądu Rejestrowego, której przedmiotem było pociągnięcie do odpowiedzialności W. D. (1) jako prezesa zarządu (...), C. S. jako prokurenta (...) i (...). (...) wniosła bowiem pozew o uchylenie tych uchwał, zaś W. D. (1) jako organ (...) nie podjął żadnej obrony w tym postępowaniu (jak też nie stawiał się na rozprawie), ani nie zwołał Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników (...) w celu powołania pełnomocnika do reprezentowania spółki postępowaniu przed Sądem w trybie art. 201 § 1 w zw. z art. 253 § 1 i 2 k.s.h.

Wreszcie co do nierespektowania przez W. D. (1) jako jednoosobowy zarząd (...) prawomocnych orzeczeń Sądu (w sprawach VIII GC 361/12 i I ACa 661/13 oraz VIII GC 468/14 i I ACz 270/15) powód podniósł, iż w okresie objętym zaskarżoną uchwałą o udzieleniu W. D. (1) absolutorium ze sprawowania funkcji jednoosobowego zarządu (...), w obrocie prawnym funkcjonowały jako prawomocne wskazane wyroki Sądu Okręgowego w Szczecinie i Sądu Apelacyjnego w Szczecinie, które stwierdzały nieważność uchwał mających na celu – w ocenie powoda – spóźnione i bezprawne zatwierdzenie umowy projektowej zawartej między (...) i (...) oraz rozporządzenia przedsiębiorstwem spółki (...) na rzecz (...), a więc sprzeczne z art. 17 § 2 k.s.h. Dalej powód wskazał iż wyrok w sprawie I ACa 661/13 został co prawda uchylony przez Sąd Najwyższy (w sprawie II CSK 427/14) w ostatnim dniu roku obrotowego 2014/2015, jednak przez niemal cały ten rok prezes zarządu (...) nie respektował tych wyroków, które wówczas były prawomocne i nie podjął żadnych kroków w celu odzyskania przez (...) faktycznego władztwa nad prawami do nieruchomości przekazanymi (...) przeciwnie – (...) zawarła dwa porozumienia z dnia 24 czerwca 2014 r. zmierzające do ponownego zatwierdzenia przeniesienia przedsiębiorstwa na (...), jednak porozumień tych nie zatwierdzono, gdyż Zgromadzenie Wspólników (...) zwołane na dzień 8 sierpnia 2014 r. nie zostało zwołane prawidłowo i nie było zdolne do podjęcia uchwały. Ten sposób działania W. D. (1) powtórzył 27 sierpnia 2014 r., a zawarte tego dnia porozumienia zostały przegłosowane przez (...) na Zgromadzeniu Wspólników (...) 12 września 2014 r. Powód dodał, iż zaskarżył te uchwały i sprawa jest w toku.

Sprzeczności z dobrymi obyczajami zaskarżonej uchwały powód upatrywał w udzieleniu zarządowi spółki absolutorium z wykonania obowiązków w roku obrotowym, w sytuacji gdy zarząd nie podejmował jakichkolwiek działań zmierzających do wznowienia przez spółkę działalności gospodarczej, co skutkowało brakiem przychodów, a tym samym koniecznością ponoszenia wydatków dalszego jej utrzymywania kosztem malejącego majątku spółki.

Co do godzenia zaskarżonej uchwały w interes powwanej spółki powód wskazał, że działania prezesa zarządu, który został „nagrodzony” udzieleniem mu absolutorium, powodowały uszczuplenie majątku spółki, ograniczały jej zysk, chroniły interesy osób trzecich kosztem interesów spółki, a także w ujemny sposób wpływały na sferę interesów spółki.

Powód wywodził też, że działania prezesa zarządu spółki, za które uzyskał on absolutorium, mają na celu marginalizację pozycji powoda w spółce.

Pozwana (...) Sp. z o.o. w S. złożyła odpowiedź na pozew, w której wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie na jej rzecz kosztów postępowania. Potwierdziła przy tym, że (...) i (...) zawarły umowę rozwoju projektów farm wiatrowych w Polsce, na podstawie której (...) miała nabywać prawa do nieruchomości i podejmować inne czynności przygotowawcze, a na tle której to umowy powód upatruje powstania po jego stronie szkody. Potwierdziła również fakt zaistnienia sporu między (...) a powodem oraz toczenia się w związku z tym sporem

procesów sądowych. Jednocześnie pozwana przedstawiła okoliczności faktyczne poprzedzające zawarcie umowy oraz związane z jej realizacją. Pozwana wskazała również, że zaskarżona uchwała stanowi akceptację dla wykonywanych przez daną osobę w określonym czasie i w określony sposób funkcji członka zarządu. Pozwana zaprzeczyła także, ażeby W. D. (1) starał się zalegalizować sprzeczne z prawem przejęcie przedsiębiorstwa pozwanej przez wspólnika większościowego. Według pozwanej jej zarząd nigdy nie działał sprzecznie z prawem, a nadto powód nie dowiódł, ażeby było inaczej. Uzasadniając z kolei brak zasadności żądania uchylenia zaskarżonej uchwały, pozwana wskazała, że pomimo upatrywania swojego pokrzywdzenia w realizacji umowy o rozwój projektów między (...) a (...), powód nie wykazał powstania jakiegokolwiek szkody po swojej stronie, czy też po stronie pozwanej spółki, jak również wskazywała, iż w początkowym okresie funkcjonowania (...) powód akceptował przyjęcie takiej a nie innej strategii wspólników co do celów jakie (...) ma zrealizować – więcej godził się na znacznie gorsze dla (...) warunki, które określała umowa z 2006 r., jeszcze przed przeniesieniem praw na rzecz (...). Pozwana kwestionowała również, ażeby działalność W. D. (1) w spółkach (...) i E.-D. była prowadzona ze szkodą dla (...), bowiem to te spółki w zamyśle strategii grupy E. miały zrealizować poszczególne farmy wiatrowe z wykorzystaniem wcześniejszych osiągnięć na tym polu dokonanych przez (...), z ponadto (...) nigdy w zamyśle wspólników ją powołujących nie miała bezpośrednio wznosić farm wiatrowych.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Dnia 23 czerwca 2001 r. do Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS (...) wpisana została (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S.. Kapitał zakładowy spółki (...) wynosi 51.000 zł i dzieli się na 170 równych i niepodzielnych udziałów o wartości 300 zł każdy. Wspólnikami spółki są T. E. T. i spółka niemieckiego prawa (...) z siedzibą w D.. Spółka (...) posiada 136 udziałów, co odpowiada 80% kapitału zakładowego i 80% głosów na zgromadzeniu wspólników. T. E. T. objął 34 udziały o łącznej wartości 10.200 zł, co odpowiada 20% kapitału zakładowego (20% głosów na zgromadzeniu wspólników).

Przedmiotem działalności spółki ujawnionym w rejestrze jest projektowanie i eksploatacja elektrowni i elektrowni wiatrowych oraz import, eksport i sprzedaż energii elektrycznej, import, eksport i sprzedaż urządzeń energetycznych, projektowanie i eksploatacja sieci energetycznych oraz doradztwo inwestycyjne dla podmiotów krajowych i zagranicznych.

W okresie od 19 października 2005 r. do 19 listopada 2008 r. T. E. T. pełnił funkcję prezesa zarządu spółki (...). Od dnia 19 listopada 2008 r. funkcję prezesa zarządu sprawuje W. D. (1), który od 5 marca 2009 r. jest jedynym członkiem jej zarządu. Prokurentem (...), ujawnionym w Rejestrze Przedsiębiorców KRS wpisem z dnia 3 kwietnia 2007 r. jest C. S..

T. T. od początku funkcjonowania spółki (...) (wspólnika (...)) do czerwca 2014 r. pełnił również funkcję członka jej rady nadzorczej. Prezesem zarządu spółki (...) jest J. M..

Jedynym akcjonariuszem spółki (...) jest (...) siedzibą w D. (...), w której to spółce (...) posiada 49% udziałów. Pozostałe 51% udziałów w spółce (...) E. posiada J. M..

Fakty niesporne, a nadto dowody: odpis pełny z KRS spółki (...) z 25.11.2015 r. (k. 52-54v);

umowa spółki (...) z 17.04.2000 r. (k. 62-54v);

księga akcji spółki (...) (k. 48);

lista wspólników (...) (k. 49);

wydruk ze strony internetowej enertrag.com z 27.11.2015 r. (k. 50-50v).

Od 2000 r. (...) spółka prawa niemieckiego zajmowała się opracowaniami dotyczącymi energii wiatrowej. Projekty z tym związane realizowała między innymi na terenie (...) i Francji. W celu pozyskania rynku, a następnie budowy i eksploatacji siłowni wiatrowych (...) tworzyła spółki celowe mające zajmować się akwizycją terenów, aż do momentu uzyskania pozwolenia na budowę. Budowę pod klucz farm zwykle wykonywała spółka niemiecka, a eksploatacją

zajmowały się oddzielne spółki powołane w tym celu. W tym dążeniu zawierane były umowy badania rynku, umowy o rozwój projektów oraz umowa o pozyskanie projektu jako czynnik uzyskania rezultatów. Spółka (...) zobowiązywała się do dostarczenia finansowania planowanych przedsięwzięć. Rozwojem projektu budowy i eksploatacji farm wiatrowych w Polsce miała zająć się spółka (...), w szczególności w zakresie nabywania praw do nieruchomości, na których później miałyby stanąć farmy wiatrowe, bowiem nastroje właścicieli ziemi w Polsce (zwłaszcza rolników) w pierwszej dekadzie XXI w. były niechętnie zawieraniu umów z cudzoziemcami. Utworzenie polskiej spółki-córki miało zwiększyć zaufanie kontrahentów, przy czym np. w umowach najmu zastrzegano, że w miejsce (...) może wejść inny podmiot z grupy E..

Fakty niesporne, a nadto dowody: zeznania świadka M. K. (k. 1838-1840, 1842);

zeznania świadka C. S. (k. 1840, 1842).

Dnia 1 listopada 2006 r. spółka (...) (zleceniobiorca) reprezentowana przez T. E. T. zawarła ze spółką (...) (zleceniodawcą) umowę określaną przez strony jako „umowa o pozyskanie rynku”, w ramach której ustalono, że spółka (...) zamierza zbadać i pozyskać polski rynek by wybudować tam w przyszłości elektrownie wiatrowe i sprzedać je – w stanie pod klucz – mającym powstać spółkom eksploatującym, bądź też eksploatować je we własnym zakresie. Zgodnie z jej punktem 1 przedmiotem umowy były usługi spółki (...) dotyczące zbadania i pozyskania rynku w Polsce pod przyszłą budowę parków wiatrowych (farm wiatrowych). Umowa zawierała także klauzulę o zakazie konkurencji, na mocy której (...) zobowiązała się do niewykonywania w czasie obowiązywania umowy żadnej działalności związanej z jej przedmiotem na rzecz przedsiębiorstw konkurencyjnych poza przedsiębiorstwami z grupy E. (pkt 2).

W związku z późniejszą realizacją projektów związanych z (...) miała wykonać następujące zadania: usługi informacji prawnej, doradztwa w zakresie zarządzania finansami z wyłączeniem podatków, doradztwa w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej i zarządzania, rozpoznanie możliwości uzyskania dotacji, nawiązanie kontaktów ze związkami, urzędami, rzecznikami interesów itd., udział w stosownych imprezach, usługi badania rynku i opinii publicznej, wstępny wybór lokalizacji odpowiednich dla projektów parków wiatrowych onshore i offshore, w szczególności wyszukanie wietrznych regionów i lokalizacji, nawiązanie kontaktów z gminami, posiadaczami działek, urzędami właściwymi do wydawania pozwoleń, podmiotami odpowiedzialnymi za sprawy publiczne, nawiązanie kontaktu z operatorem sieci oraz właściwym przedsiębiorstwem, zapewnienie strategicznych możliwości podłączenia do sieci, opracowanie harmonogramów dla konkretyzujących się początkowych faz projektu, zestawienie planów operacyjnych dla zarysowujących się początkowych faz projektu, pośrednictwo w zawieraniu niezbędnych umów na korzystanie z osobami prywatnymi lub uzgodnień jak również pozwoleń na budowę, eksploatację, utrzymanie i demontaż urządzeń. Lokalizacje miały być zabezpieczone na rzecz spółki (...) (pkt 3 umowy).

Za wykonywanie swoich czynności spółka (...) miała otrzymać od spółki (...) wynagrodzenie na bazie stawki dziennej w kwocie 1.000 EUR. W przypadku konieczności dalszych badań ich koszty miały być zwracane o ile kwota nie przekroczy 5.000 EUR, a w przeciwnym wypadku konieczna była zgoda spółki (...) (pkt 4).

Zgodnie z pkt 6 umowy spółka (...) zobowiązała się do zachowania tajemnicy na temat swoich czynności i dostępnych jej informacji dotyczących spółki (...). W przypadku wygaśnięcia umowy (...) miała obowiązek przekazania (...) wszelkich informacji opracowanych i zebranych w ramach wykonywania swoich czynności. Wyłącznie spółka (...) była upoważniona do wykorzystania wyników działalności. Jeśli byłyby zawarte już jakieś umowy o użytkowanie wówczas należało je przenieść na spółkę (...) (pkt 7).

Fakty niesporne, a nadto dowód: umowa z 1.11.2006 r. (k. 68-69v).

Na podstawie umowy z 2006 r. spółka (...) zawierała w imieniu spółki (...) umowy konieczne do zrealizowania przez nią projektu budowy farm wiatrowych, dostarczała spółce (...) wszelkie zezwolenia, oświadczenia, umowy i zgody konieczne do wybudowania i trwałej eksploatacji farm wiatrowych, umożliwiającą spółkom tworzonym przez spółkę (...) uzyskanie praw do realizowanych projektów elektrowni wiatrowych.

W ramach umowy z 2006 r. zwarty został szereg umów o korzystanie z nieruchomości na potrzeby budowy i eksploatacji farm wiatrowych. W oparciu o stosowne ekspertyzy wydane zostały również warunki przyłączenia do sieci dwóch, planowanych przez inwestora – spółkę (...) – największych (...).

Fakty niesporne, a nadto dowody: zeznania świadka M. K. (k. 1838-1840, 1842);

zeznania świadka C. S. (k. 1840, 1842).

Dnia 15 czerwca 2009 r. spółka (...) zawarła ze spółką (...) kolejną umowę „o realizacji projektu dotyczącą projektu farm wiatrowych w Polsce”, zgodnie z którą zobowiązała się uzyskać wszelkie konieczne zezwolenia, potrzebne spółce (...) do budowy, wykonania, uruchomienia oraz ciągłej eksploatacji farm wiatrowych, głównych punktów zasilania i sieci dla farm wiatrowych w lokalizacjach na terenie Polski opisanych w § 1 umowy oraz szczegółowo w jej załączniku nr 2. Umowa zobowiązywała spółkę (...) do przeniesienia na rzecz spółki (...) praw wynikających z dotychczas zawartych przez nią umów dotyczących nieruchomości oraz udostępnienie całej posiadanej dokumentacji projektowej, zawieranie w imieniu (...) dalszych umów koniecznych do zrealizowania przez nią projektu budowy farm wiatrowych, dostarczenie (...) wszelkich zezwoleń oświadczeń, umów i zgód koniecznych do wybudowania i trwałej eksploatacji farm wiatrowych, zagwarantowania spółkom-córkom tworzonemu przez (...) praw do realizowanych projektów elektrowni wiatrowych. Jednocześnie za każdy zainstalowany 1 MW spółka (...) miała otrzymać od spółki (...) wynagrodzenie wynikowe w wysokości 35.000 EUR netto pomniejszone o wypłacone wcześniej miesięczne zaliczki (§ 4 pkt 2 umowy) w wysokości 25.000 EUR netto każda przez okres 24 miesięcy (§ 4 pkt 1). Wynagrodzenie to miało być wypłacane zgodnie z harmonogramem uzależnionym od stopnia zaawansowania projektu stosownie do kolejnych akapitów § 4 pkt 2 umowy.

Dowody: umowa z 15.06.2009 r. z załącznikami i tłumaczeniem (k. 76-113v, 71-76).

Aneks z dnia 6 stycznia 2012 r. spółki (...) wprowadziły zmiany do umowy z dnia 15 czerwca 2009 r. powołując się na punkt 10 porządku obrad zgromadzenia wspólników z dnia 13 grudnia 2011 r. Aneks ten przewidywał dla spółki (...) w każdym momencie prawo żądania wydania wszystkich zabezpieczonych w ramach umowy praw projektowych i dokumentacji na rzecz samej siebie lub na rzecz innej spółki wskazanej przez spółkę (...). Spółka (...) zobowiązana była do skutecznego złożenia oświadczenia o przeniesieniu ich w ciągu 14 dni od dnia żądania. W celu zabezpieczenia wcześniejszych finansowych świadczeń spółki (...) spółka (...) zastawiła na korzyść spółki (...) prawa zabezpieczone w ramach realizacji umowy projektowej oraz dokumentację powstałą dla pozwanej spółki w wykonaniu niniejszej umowy. Dokonano jednocześnie zmian w zakresie wysokości wypłacanych miesięcznie zaliczek na poczet wynagrodzenia począwszy od 31 stycznia 2012 r. miało ono bowiem wynosić 13.000 EUR, jednakże bez ograniczenia okresu, przez który miało być wypłacane.

Dowód: aneks nr (...) do umowy z 15.06.2009 r. (k. 122-122v).

Umowa „o realizacji projektu dotycząca projektu farm wiatrowych w Polsce” miała na celu kontynuowanie a zarazem uszczegółowienie warunków umowy o pozyskanie rynku, zaś kwestia wynagrodzenia spółki (...) została „przeforsowana” przez W. D. (1).

Dowody: zeznania świadka M. K. (k. 1838-1840, 1842);

zeznania świadka C. S. (k. 1840, 1842).

Dnia 6 lipca 2010 r. do Rejestru Przedsiębiorców KRS pod numerem KRS (...) wpisana została (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S., zaś dnia 18 sierpnia 2010 r. do rejestru tego pod numerem KRS (...) wpisana została (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S..

Jedynym wspólnikiem każdej z tych spółek jest E. A. (...) z siedzibą w D.. Prezesem ich zarządów był zaś W. D. (1) (w spółce (...) do dnia 22 października 2014 r., a w spółce (...) do dnia 12 czerwca 2014 r.). Obecnie członkami zarządu ujawnionymi w rejestrze są C. S. i J. Z.. Prokurentem spółek jest A. J..

Fakty niesporne, a nadto dowody: odpis pełny z KRS spółki (...) z 23.11.2015 r. (k. 56-57v);

odpis pełny z KRS spółki (...) z 23.11.2015 r. (k. 59-60v).

Na wniosek spółek (...) i E.-K. jako inwestorów toczyły się postępowania administracyjne umożliwiające lokalizację elektrowni wiatrowych na nieruchomościach położonych na terenach gminy P., C., B., T., K., D. i T.. Postępowania zakończyły się wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla realizacji przedsięwzięcia polegającego na budowie farm wiatrowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą.

Dowody: obwieszczenie Burmistrza P. z 13.01.2014 r. (k. 199);

postanowienie Burmistrza P. z 14.01.2015 r. (k. 200-200v);

obwieszczenie Burmistrza C. z 18.07.2012 r. (k. 202-202v);

obwieszczenie Burmistrza C. z 28.07.2014 r. (k. 203-204);

postanowienie Burmistrza T. z 24.03.2014 r. (k. 207-210);

decyzja Burmistrza T. z 9.07.2015 r. (k. 212).

T. E. T. jako wspólnik mniejszościowy spółki (...) nie zgadzał się z kierunkiem i sposobem działania spółki (...) ustalonym umową z dnia 15 czerwca 2009 r., zmienioną później aneksem z dnia 6 stycznia 2012 r. i podejmował kroki zmierzające do podważenia tego kierunku i sposobu działania, m.in. poprzez zaskarżanie uchwał Zgromadzenia Wspólników spółki (...) podejmowanych głosami wspólnika większościowego (...) i sprzeciwianie się działaniom prezesa zarządu spółki (...) W. D. (1).

Fakty niesporne.

T. T. kwestionował przede wszystkim umowę zawartą w dniu 15 czerwca 2009 r. łączącą spółkę (...) ze spółką (...) uznając, że stanowi ona działanie na szkodę spółki (...). W związku z tym domagał się zwołania zgromadzenia wspólników z porządkiem obrad obejmującym uchwałę o wystąpieniu przez spółkę (...) na drogę sądową przeciwko osobom ponoszącym solidarną odpowiedzialność odszkodowawczą z tytułu wyrządzenia spółce szkody poprzez zawarcie oraz wykonywanie umowy z dnia 15 czerwca 2009 r. dotyczącej projektów farm wiatrowych w Polsce zmienionej aneksem z dnia 6 stycznia 2012 r., tj. przeciwko prezesowi zarządu W. D. (1), prokurentowi C. S. oraz wspólnikowi większościowemu spółce (...). Wnosił także o ustanowienie T. T. pełnomocnikiem spółki (...) w tym postępowaniu. W odpowiedzi zarząd spółki (...), nie podzielając stanowiska T. T., zwrócił się o skonkretyzowanie zarzutów. Zgromadzenie nie zostało ostatecznie zwołane.

Dnia 8 sierpnia 2012 r. T. T. złożył do Sądu Rejestrowego wniosek o upoważnienie go jako wspólnika do zwołania nadzwyczajnego zgromadzenia wspólników spółki (...) ze wskazanym wyżej porządkiem obrad.

Postanowieniem z dnia 6 lutego 2013 r. Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie (w sprawie SZ XIII Ns-Rej. KRS (...)) upoważnił T. E. T. do zwołania takiego zgromadzenia.

Postanowieniem Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 28 czerwca 2013 r. (w sprawie VIII Ga 134/13) zmieniony został punkt 6 porządku obrad dotyczący kosztów odbycia zgromadzenia wspólników na podstawie sądowego upoważnienia, a w pozostałym zakresie apelacja spółki (...) od postanowienia z 6 lutego 2013 r. została oddalona.

Fakty niesporne, a nadto dowody: pismo pełnomocnika T. T. z 2.07.2012 r. (k. 707#708);

pismo W. D. (1) z 26.07.2012 r. z tłumaczeniem (k. 710-711, 712-714).

T. T., na podstawie upoważnienia wydanego przez Sąd Rejestrowy, zwołał na 26 lipca 2013 r. Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników spółki (...), na którym podjęto uchwałę o wystąpieniu na drogę sądową przeciwko W. D. (1), C. S. i spółce (...), jako ponoszącym solidarną odpowiedzialność wobec spółki (...) w związku z zawarciem umowy z 15 czerwca 2009 r. zmienionej aneksem z 6 stycznia 2012 r. oraz uchwałę o ustanowieniu T. T. pełnomocnikiem spółki (...) w tym sporze.

Fakty niesporne.

Spółka (...) wytoczyła powództwo przeciwko spółce (...) o stwierdzenie nieważności tych uchwał podjętych na Nadzwyczajnym Zgromadzeniu Wspólników spółki (...) dnia 26 lipca 2013 r. Pozwana spółka nie podjęła żadnej obrony, nie złożyła odpowiedzi na pozew, ani jej reprezentant nie stawił się na wyznaczonym terminie rozprawy, wobec czego Sąd Okręgowy w Szczecinie wyrokiem zaocznym w sprawie VIII GC 398/13 uwzględnił powództwo w całości.

T. T. zgłosił interwencję uboczną w tej sprawie oraz wniósł sprzeciw do wyroku zaocznego, które zostały odrzucone przez Sąd Okręgowy, jednakże Sąd Apelacyjny w Szczecinie postanowieniem z dnia 5 lutego 2015 r. w sprawie I ACz 1099/14 uchylił postanowienie w przedmiocie odrzucenia interwencji ubocznej oraz odrzucenia sprzeciwu wniesionego przez T. T. od wyroku zaocznego z dnia 29 stycznia 2014 r. z uwagi na brak skutecznego doręczenia wyroku pozwanej spółce (...) nieposiadającej organu powołanego do jej reprezentacji w tym postępowaniu, w którym to nie mogła być reprezentowana przez W. D. (1) z uwagi na konflikt interesów.

W Efekcie Sąd Okręgowy w Szczecinie postanowieniem z dnia 31 sierpnia 2015 r. w sprawie VIII GC 189/15 ustanowił dla pozwanej spółki (...) kuratora w osobie r.pr. A. K., uchylił wyrok zaoczny z dnia 29 stycznia 2014 r. w sprawie VIII GC 398/13 i zniósł postępowanie prowadzone w tej sprawie od zarządzenia z dnia 2 września 2013 r. o doręczeniu odpisu pozwu.

Fakty niesporne, a nadto dowody: postanowienie Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z 5.02.2015 r. w sprawie I ACz 1099/14 (k. 214-217v);

postanowienie Sądu Okręgowego w Szczecinie z 31.08.2015 r. w sprawie VIII GC 189/15 (k. 219-219v).

W. D. (1) w piśmie z dnia 24 września 2014 r. skierowanym do T. T. oświadczył, że nie widział potrzeby składania odpowiedzi na pozew wspólnika większościowego, bowiem zgadzał się z jego treścią, co przyznał na Zwyczajnym Zgromadzeniu Wspólników spółki (...) 30 września 2014 r.

Ponadto W. D. (1) jako jedyny członek zarządu spółki (...) nie uczynił zadość żądaniu T. T., ażeby zwołać Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników w celu powołania pełnomocnika spółki (...) w trybie art. 253 § 1 k.s.h. do reprezentacji w sporze sądowym między spółką (...) a wspólnikiem większościowym w sprawie VIII GC 189/15.

Dowody: pismo pełnomocnika T. T. z 15.09.2014 r. (k. 221-222v);

pismo W. D. (1) z 24.09.2014 r. z tłumaczeniem (k. 224-226v);

protokół Zwyczajnego Zgromadzenia Wspólników spółki (...) z 30.09.2014 r. (k. 228-232v);

pismo pełnomocnika T. T. z 18.08.2015 r. (k. 234-235);

pismo W. D. (1) z 4.09.2015 r. z tłumaczeniem (k. 238-240).

T. T. starał się również podważyć skuteczność przeniesienia przez spółkę (...) na spółkę (...) praw nabytych przez spółkę (...) w związku z wykonywaniem umowy z dnia 15 czerwca 2009 r.

W tym celu wniósł pozew przeciwko spółce (...) domagając się stwierdzenia nieważności uchwał podjętych na Zwyczajnym Zgromadzeniu Wspólników spółki (...) dnia 26 września 2012 r. w przedmiocie upoważnienia zarządu do wyrażenia zgody na redukcję wynagrodzenia należnego spółce i umownego przeniesienia praw na spółkę (...), jak i w sprawie upoważnienia zarządu w związku z umową z dnia 15 czerwca 2009 r. do jej realizacji i przeniesienia na spółkę (...) zabezpieczonych praw do projektu oraz uchwał wyrażających zgodę na dotychczas podjęte czynności zarządu, których przedmiotem było przeniesienie praw w związku z umową z dnia 15 czerwca 2009 r. na spółkę (...).

Sąd Okręgowy w Szczecinie wyrokiem z dnia 14 czerwca 2013 r. w sprawie VIII GC 361/12 stwierdził nieważność m.in. następujących uchwał Zwyczajnego Zgromadzenia Wspólników spółki (...) z dnia 26 września 2012 r.: uchwały objętej punktem 8.1. protokołu w sprawie upoważnienia zarządu w związku z umową o rozwój projektów z dnia 15 czerwca 2009 r. do wyrażenia zgody na stosowną redukcję umownego wynagrodzenia, oraz do umownego przeniesienia praw na rzecz spółki (...); uchwały objętej punktem 9.1. protokołu w sprawie stwierdzenia, że umowa o rozwój projektów z dnia 15 czerwca 2009 r. łącznie z aneksem z dnia 6 stycznia 2012 r. została zawarta w interesie spółki, a zgoda na nią wyrażona jest wyraźnie przez Zgromadzenie Wspólników; uchwały objętej punktem 9.2. protokołu w sprawie polecenia prezesowi zarządu przedsięwzięcia wszelkich kroków do należytego wypełnienia i uniknięcia wypowiedzenia umowy z 15 czerwca 2009 r. przez (...); uchwały objętej punktem 9.3. protokołu w sprawie upoważnienia zarządu do realizacji umowy z 15 czerwca 2009 r. i przeniesienia zabezpieczonych praw do projektu w imieniu spółki na rzecz (...); uchwały objętej punktem 9.4. protokołu w sprawie wyrażenia zgody na wszystkie dotychczas wykonane przeniesienia praw w związku z umową z 15 czerwca 2009 r. na rzecz spółki (...) oraz uchwały objętej punktem 9.5. protokołu w sprawie zlecenia prezesowi zarządu w związku z umową z 15 czerwca 2009 r. utrzymania w mocy już istniejącej umowy oraz zezwolenia na umowę, która zabezpieczy wynagrodzenie spółki oraz przewiduje dalsze przenoszenie praw do projektów ze spółki na rzecz spółki (...).

W uzasadnieniu wyroku Sąd Okręgowy m.in. wskazał, iż możliwe, że umowa o rozwój projektów z dnia 15 czerwca 2009 r. jest nieważna.

Apelacje wywiedzione od wskazanego wyroku Sądu Okręgowego oddalił Sąd Apelacyjny w Szczecinie wyrokiem z dnia 5 grudnia 2013 r. w sprawie I ACa 661/13.

Spółka (...) wniosła skargę kasacyjną na wskazany wyrok Sądu Apelacyjnego, a Sąd Najwyższy wyrokiem z dnia 31 marca 2015 r. w sprawie II CSK 427/14 uchylił zaskarżony wyrok w części oddalającej apelację pozwanej spółki (...) i przekazał w tym zakresie sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu w Szczecinie.

Fakty niesporne, a nadto dowody: wyrok Sądu Okręgowego w Szczecinie z 14.06.2013 r. w sprawie VIII GC 361/12 (k. 615-636);

wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z 5.12.2013 r. w sprawie I ACa 661/13 (k. 638-694);

wyrok Sądu Najwyższego z 31.03.2015 r. w sprawie II CSK 427/14 (k. 696-704).

Tym niemniej w okresie od uprawomocnienia się wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 5 grudnia 2013 r. w sprawie I ACa 661/13 do jego uchylenia wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 31 marca 2015 r. w sprawie II CSK 427/14 W. D. (1) jako prezes jednoosobowego zarządu spółki (...) zawarł ze współnikiem większościowym spółki (...) – spółką (...) – porozumienie z 27 sierpnia 2014 r. w przedmiocie przeniesienia przez spółkę (...) na rzecz spółki (...) praw do nieruchomości uzyskanych w związku z realizacją umów z dnia 1 listopada 2006 r. oraz 15 czerwca 2009 r.

Dowód: porozumienia z 27.08.2014 r. z załącznikami (k. 242-282).

Podczas Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników spółki (...) 12 września 2014 r. W. D. (1) jako prezes zarządu spółki (...) wskazał, że z uwagi na stwierdzenie nieważności uchwał zaskarżonych przez T. T. zagrożona jest dalsza egzystencja spółki (...), bowiem w przypadku uznania za nieważną umowy z 15 czerwca 2009 r. wówczas spółka (...) musiałaby zwrócić spółce (...) wszystkie korzyści uzyskane od niej w związku z realizacją umowy, a także odciełoby spółkę (...) od głównego źródła finansowania jej działalności, a także utraciłaby roszczenie o wynagrodzenie za sukces przysługujące jej zgodnie z umową o rozwój projektów. W trakcie Zgromadzenia Wspólników W. D. (1) poinformował również o zawarciu ze spółką (...) porozumień z dnia 27 sierpnia 2014 r., na mocy których prawa i obowiązki z wymienionych w załączniku do nich umów o korzystanie z nieruchomości zostały przeniesione na spółkę (...) oraz, że porozumienie zawarto posiłkowo, na wypadek nieważności dotychczas dokonanych rozporządzeń. Pełnomocnik T. T. podczas Zgromadzenia Wspólników stanął z kolei na stanowisku, że czynności dokonane przez W. D. (1) w imieniu (...) z większościowym wspólnikiem (...) są nieważne.

Zgromadzenie Wspólników głosami wspólnika większościowego (...) przy zaprotokołowanym sprzeciwie pełnomocnika T. T., podjęło również szereg uchwał, w tym m.in. uchwałę nr 1, wyrażającą zgodę na przeniesienie na (...) praw i obowiązków z umów o korzystanie z nieruchomości w wykonaniu zobowiązania (...) wynikającego z umowy o pozyskanie rynku z 1 listopada 2006 r.; uchwałę nr 2 wyrażającą zgodę na przeniesienie na (...) praw i obowiązków z umów o korzystanie z nieruchomości w wykonaniu przez (...) zobowiązania wynikającego z umowy o rozwój projektów z 15 czerwca 2009 r. i uchwałę nr 3, która zgodę tą rozszerzała o zmiany wprowadzone w umowie z 15 czerwca 2009 r. aneksem z 6 stycznia 2012 r.; uchwałę nr 4 wyrażającą zgodę na przeniesienie na (...) praw i obowiązków na korzystanie z nieruchomości w wykonaniu zobowiązania (...) wynikającego z § 667 w zw. z § 675 (...); uchwałę nr 5 wyrażającą zgodę na przeniesienie na (...) praw i obowiązków z umów o korzystanie z nieruchomości w celu zwolnienia się z zobowiązania z tytułu roszczenia (...) z tytułu bezpodstawnego wzbogacenia, które przysługuje (...) w przypadku nieważności umowy o rozwój projektów; uchwałę nr 6 wyrażającą zgodę na zawarcie porozumienia z dnia 27.08.2014 r. pomiędzy (...) a (...) oraz uchwałę nr 7 o wyrażeniu zgody na zawarcie porozumienia rozporządzającego z 27.08.2014 r. pomiędzy (...) a (...).

T. T. zaskarżył uchwały podjęte przez Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników spółki (...) dnia 12 września 2014 r. i postanowieniem Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 3 listopada 2014 r. w sprawie VIII GC 468/14 uzyskał zabezpieczenie tego roszczenia poprzez wstrzymanie, na czas trwania postępowania do czasu jego prawomocnego zakończenia, wykonania tych uchwał.

Spółka (...) złożyła zażalenie na wskazane postanowienie, zaś Sąd Apelacyjny w Szczecinie postanowieniem z dnia 16 kwietnia 2015 r. w sprawie I ACz 270/15 zmienił zaskarżone postanowienie tylko o tyle, że co do uchwał nr 6 i 7 objętych punktami 11 i 12 protokołu udzielił zabezpieczenia poprzez wstrzymanie ich skuteczności na czas trwania postępowania do jego prawomocnego zakończenia, zaś w pozostałym zakresie oddalił zażalenie.

Dowody: protokół Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników spółki (...) z 12.09.2014 r. (k. 284-295);

postanowienie Sądu Okręgowego w Szczecinie z 3.11.2014 r. w sprawie VIII GC 468/14 (k. 297-299v);

postanowienie Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z 16.04.2015 r. w sprawie I ACz 270/15 (k. 301-307).

Spółka (...) za lata obrotowe (rok obrotowy trwał w niej od dnia 1 kwietnia do 31 marca) (...), (...), (...) i (...) w składanych przez W. D. (1) jako prezesa jednoosobowego zarządu spółki wykazywała stratę netto.

W datowanym na dzień 20 sierpnia 2012 r. sprawozdaniu finansowym za rok 2011/2012 kończący się dnia 31 marca 2012 r. spółka (...), przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej w okresie 12 miesięcy po dniu bilansowym i przy kursie średnim NBP z dnia 30 marca 2012 r. wynoszącym 4,1616 PLN/EUR, wykazała stratę netto w wysokości #91.677,96 zł (na co wskazano również w sprawozdaniu zarządu z działalności za rok obrotowy 2011/2012), podczas gdy za okres od dnia 1 kwietnia 2010 r. do dnia 31 marca 2011 r. osiągnęła zysk netto w wysokości 163.580,16 zł.

W datowanym na dzień 30 czerwca 2013 r. sprawozdaniu finansowym za rok 2012/2013 – 12 miesięcy kończący się dnia 31 marca 2013 r. spółka (...), przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej w okresie 12 miesięcy po dniu bilansowym i przy kursie średnim NBP z 29 marca 2013 r. wynoszącym 4,1774 PLN/EUR, wykazała stratę netto w wysokości #7.928,74 zł (na co wskazano również w sprawozdaniu zarządu z działalności za rok obrotowy 2012/2013), podczas gdy w roku ubiegłym strata netto wynosiła #91.677,96 zł.

W datowanym na dzień 30 czerwca 2014 r. sprawozdaniu finansowym za rok 2013/2014 – 12 miesięcy kończący się dnia 31 marca 2014 r. spółka (...), przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej w okresie 12 miesięcy po dniu bilansowym i przy kursie średnim NBP z 31 marca 2014 r. wynoszącym 4,1713 PLN/EUR, wykazała stratę netto w wysokości #155.683,81 zł (na co wskazano również w sprawozdaniu zarządu z działalności za rok obrotowy 2013/2014), podczas gdy w roku ubiegłym strata netto wynosiła #7.928,74 zł.

W datowanym na dzień 30 czerwca 2015 r. sprawozdaniu finansowym za rok 2014/2015 – 12 miesięcy kończący się dnia 31 marca 2015 r. spółka (...), przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez spółkę w okresie 12 miesięcy po dniu bilansowym, tj. 31.03.2016 r. i przy średnim kursie NBP z dnia 31 marca 2015 r. wynoszącym 4,0890 PLN/EUR, wykazała stratę netto w wysokości #326.321,25 zł, podczas gdy w roku ubiegłym wynosiła #155.683,81 zł. Jednocześnie zarząd wskazał, iż nie stwierdza na dzień podpisania sprawozdania istnienia faktów i okoliczności, które wskazywałyby na zagrożenia dla możliwości kontynuacji działalności przez spółkę (...) na skutek zamierzonego lub przymusowego zaniechania, bądź istotnego ograniczenia jej dotychczasowej działalności. Jednocześnie w sprawozdaniu finansowym za rok 2014/2015 wskazano, że wartość aktywów trwałych w postaci wyłącznie należności długoterminowych od pozostałych (niepowiązanych) jednostek na dzień 31 marca 2015 r. wynosiła 79.331,61 zł, podczas gdy w roku ubiegłym 2.103.440,62 zł, zaś aktywa obrotowe (przede wszystkim w postaci należności krótkoterminowych o okresie spłaty 12 miesięcy od jednostek powiązanych z tytułu dostaw i usług wynosiły 208.375,05 zł, podczas gdy w roku ubiegłym 833.176,05 zł. Po stronie pasywów wskazano, że kapitał (fundusz) własny na dzień 31.03.2015 r. był ujemny i wyniósł #141.986,13 zł, podczas gdy w roku ubiegłym 184.335,12 zł, kapitał (fundusz) podstawowy wynosił 51.000 zł, zaś kapitał (fundusz) zapasowy wynosił 372.875,63 zł. Jednocześnie wskazano, że strata z lat ubiegłych wynosi #239.540,51 zł. W rachunku wyników w wariantcie porównawczym wskazano z kolei, iż przychody netto ze sprzedaży i zrównane z nimi wyniosły w okresie od 1.04.2014 r. do 31.03.2015 r. 0,00 zł, podczas gdy w roku ubiegłym 767.469,30 zł. W sprawozdaniu finansowym wskazano także, iż strata netto jest w całości stratą z działalności gospodarczej, jak również wskazano, iż spółka (...) w roku obrotowym nie zatrudniała własnych pracowników, podczas gdy wysokość wynagrodzenia zarządu w roku bilansowym wyniosła 101.325,72 zł.

W sprawozdaniu zarządu z działalności spółki (...) za rok obrotowy od 1.04.2014 do 31.03.2015 wskazano, że spółka w tym roku obrotowym na mocy porozumienia z (...) z 24 czerwca 2014 r. wstrzymała rozwój projektów dla (...) w Polsce, nie otrzymała również żadnych nowych zleceń, jednakże oczekuje na przychody wynikające z umów z (...). Co do przewidywanego (...) spółki (...) wskazano, że spółka dotychczas – do 30 czerwca 2015 r. – otrzymała w sumie zaliczki na przyszłe wynagrodzenie w wysokości 2.116.424,19 EUR, które będą rozliczone z oczekiwanymi prowizjami za powodzenie, przy czym w roku obrotowym 2015/2016 (...) po raz pierwszy naliczy (...) prowizję za uzyskanie pozwoleń na budowę 90 MW w wysokości 294.937,50 EUR netto, przy czym z uwagi na rozliczenie z zaliczkami do spółki nie spłyną żadne środki. Według sprawozdania zarządu do końca 2018 r. spółka (...) będzie dysponowała nadwyżką finansową w wysokości około 5.700.000 EUR. Jednocześnie jednak co do aktualnej i przewidywanej sytuacji finansowej spółki (...) wskazano, iż jest ona krytyczna, a w roku obrotowym 2014/2015 spółka (...) osiągnęła stratę #326.321,25 zł (przy czym miał to być głównie koszt obsługi prawnej w sporach ze współnikiem T. T.). W zakresie wniosków zarządu – zawniósł on do Zgromadzenia Wspólników o udzielenie absolutorium prezesowi zarządu z wykonania przez niego obowiązków za rok od 1.04.2014 do 31.03.2015 oraz o podjęcie uchwały o pokryciu straty za rok obrotowy 2014/2015 do dnia 30 listopada 2015 r.

Dowody: sprawozdanie finansowe za rok 2011/okres 12 miesięcy kończący się dnia 31 marca 2012 r. (k. 136-143);

sprawozdanie zarządu z działalności spółki (...) za rok obrotowy od 1.04.2011 do 31.03.2012 (k. 144-145);

sprawozdanie finansowe za rok 2012/2013 – 12 miesięcy kończący się dnia 31 marca 2013 r. (k. 147-157);
 sprawozdanie zarządu z działalności spółki (...) za rok obrotowy od 1.04.2012 do 31.03.2013 (k. 156-157);
 sprawozdanie finansowe za rok 2013/2014 – 12 miesięcy kończący się dnia 31 marca 2014 r. (k. 159-167);
 sprawozdanie zarządu z działalności spółki (...) za rok obrotowy od 1.04.2013 do 31.03.2014 (k. 168-174);
 sprawozdanie finansowe za rok 2014/2015 – 12 miesięcy kończący się dnia 31 marca 2015 r. (k. 124-132);
 sprawozdanie zarządu z działalności spółki (...) za rok obrotowy od 1.04.2014 do 31.03.2015 (k. 132v-134).

Dnia 27 października 2015 r. w siedzibie spółki (...) w S. odbyło się Zwyczajne Zgromadzenie Wspólników spółki (...) z którego sporządzono protokół. Na Zgromadzeniu Wspólników stawił się C. S. jako pełnomocnik spółki (...) posiadającej 80% udziałów (tj. 136) w kapitale zakładowym i A. J. jako pełnomocnik (...) bez uprawnienia do wykonywania prawa głosu oraz M. C. (1) jako pełnomocnik T. T. posiadającego 20% udziałów (tj. 34) w kapitale zakładowym spółki (...) oraz G. P. jako pełnomocnik T. T. bez wykonywania prawa głosu.

W. D. (1) na wstępie Zgromadzenia Wspólników zaproponował rozszerzenie porządku obrad o uchwałę o dalszym istnieniu spółki (...) w odniesieniu do art. 233 i art. 239 k.s.h. Nikt nie zgłosił sprzeciwu, przy czym M. C. (1) zwrócił uwagę i prosił o zaprotokołowanie, że uchwałę należy podjąć niezwłocznie po stwierdzeniu straty przewyższającej sumę kapitałów zapasowych i rezerwowych oraz połowę kapitału zakładowego. Zgromadzenie było zdolne do podejmowania uchwał i reprezentowane było 100% kapitału zakładowego, a Zgromadzenie Wspólników zostało należycie zwołane.

W zakresie rozpatrzenia i zatwierdzenia sprawozdania zarządu z działalności spółki (...) za rok obrotowy 2014/2015 W. D. (2) potrzymał wszystkie informacje zawarte w przedłożonym sprawozdaniu. Pełnomocnik T. T. zapytał wówczas o wskazane w sprawozdaniu porozumienie z 24.06.2014 r. zawarte z (...), oraz o to, dlaczego nie było o nim wcześniej mowy w poprzednim sprawozdaniu zarządu, zaś W. D. (1) odparł, że jest to porozumienie, które reguluje przejęcie praw do projektów w Polsce przez (...). Nie przedłożył jednak tego porozumienia pełnomocnikom T. T.. Z kolei na pytanie, czy i kiedy spółka (...) ma szansę otrzymać pieniądze, które nie będą potrącone z wcześniejszymi zaliczkami W. D. (1) odpowiedział, że jest to oczekiwane w 2018 r., lecz pod warunkiem, że zostanie wygrana aukcja, żeby projekty mogły być zrealizowane. Jednocześnie W. D. (1) wskazał, że projekty bezpośrednio będą realizować spółki (...), które mają odpowiednie środki i to one występują o pozwolenia na budowę, podczas gdy spółka (...) takich środków nie ma. W. D. (1) przyznał też, że poza projektem D., realizacja pozostałych projektów jest zagrożona. W głosowaniu za podjęciem uchwały o zatwierdzeniu sprawozdania zarządu z działalności spółki (...) w roku obrotowym 2014/2015 80% oddano głosów za a 20% przeciw, przy czym pełnomocnik T. T. M. C. (1) oświadczył, że głosował przeciw i zażądał zaprotokołowania sprzeciwu.

Następnie w punkcie 5 porządku obrad rozpatrzono i zatwierdzono sprawozdanie finansowe za rok 2014/2015 80% głosów oddano za, zaś 20% głosów przeciw, przy czym pełnomocnik T. T. M. C. (1) oświadczył, że głosował przeciw i zażądał zaprotokołowania sprzeciwu. W poprzedzającej głosowanie dyskusji W. D. (1) przyznał, że zgodnie z zawartym w 2014 r. porozumieniem wpłata zaliczek przez (...) została wstrzymana.

W punkcie 5 porządku obrad przyjęto uchwałę o pokryciu straty z zysków lat przyszłych, za uchwałę oddano 80% głosów za i 20% przeciw, przy czym pełnomocnik T. T. M. C. (1) oświadczył, że głosował przeciw i zażądał zaprotokołowania sprzeciwu.

W punkcie 7 porządku obrad podjęto uchwałę o udzieleniu absolutorium Zarządowi z wykonania obowiązków za rok 2014/2015. C. S. w imieniu (...) zawnioskował o udzielenie absolutorium prezesowi zarządu W. D. (1) z wykonania przez niego obowiązków w roku obrotowym 2014/2015. W głosowaniu tajnym podjęto uchwałę nr 4 o treści „Zgromadzenie Wspólników (...) Sp. z o.o. niniejszym udziela panu W. D. (1) absolutorium z wykonania przez

niego obowiązków Członka Zarządu (...) SP. z o.o. za rok obrotowy 2014/2015.”. Głosów za oddano 80%, przeciw 20%, przy czym pełnomocnik T. T. M. C. (1) oświadczył, że głosował przeciw i zażądał zaprotokołowania sprzeciwu.

W punkcie 8 porządku obrad wybrano W. D. (1) na prezesa zarządu stosunkiem głosów 80% a i 20% przeciw, przy czym pełnomocnik T. T. M. C. (1) oświadczył, że głosował przeciw i zażądał zaprotokołowania sprzeciwu.

W punkcie 9 porządku obrad zgromadzenie wspólników zgodnie z art. 233 k.s.h. postanowiło o dalszym istnieniu spółki (...) przy 80% głosów za i 20% wstrzymujących się.

M. C. (1) zgłaszał uwagi do przedłożonego mu projektu protokołu.

Dowody: projekt protokołu zwyczajnego Zgromadzenia Wspólników (...) Sp. z o.o. z dnia 27.10.2015 (k. 35-40);

e-mail M. C. (1) z 4.11.2015 r. (k. 42-43);

e-mail M. C. (1) z 19.11.2015 r. (k. 45-46v).

Obecnie spółka (...) nie prowadzi w zasadzie działalności gospodarczej, a jej dalsze istnienie jest umotywowane tym, że oczekuje na uzyskanie prowizji (wynagrodzenia) z tytułu realizacji umów z dnia 1 listopada 2006 r. oraz z dnia 15 czerwca 2009 r.

Dowody: zeznania świadka M. K. (k. 1838-1840, 1842);

zeznania świadka C. S. (k. 1840, 1842).

Sąd zważył, co następuje:

Powód w niniejszej sprawie domagał się uchylenia na podstawie art. 249 § 1 i art. 250 pkt 2 k.s.h. uchwały nr 4, objętej punktem 7 porządku obrad Zwyczajnego Zgromadzenia Wspólników pozwanej z dnia 27 października 2015 r. o treści: „Zgromadzenie Wspólników (...) Sp. z o.o. niniejszym udziela Panu W. D. (1) absolutorium z wykonania przez niego obowiązków Członka Zarządu (...) Sp. z o.o. za rok obrotowy 2014/2015”, a także domagał się zasądzenia na jego rzecz od pozwanej kosztów procesu.

Wskazany przez powoda art. 250 pkt 2 k.s.h. określa podmioty legitymowane czynnie do wytoczenia powództwa o uchylenie uchwały. Zgodnie z brzmieniem tego przepisu prawo do wytoczenia powództwa o uchylenie uchwały wspólników przysługuje: wspólnikowi, który głosował przeciwko uchwale, a po jej powzięciu zażądał zaprotokołowania sprzeciwu.

W myśl zacytowanego przepisu jedną z podstawowych przesłanek zaskarżenia uchwały jest wykazanie, że skarżący wspólnik nie wyraził zgody na treść uchwały już w chwili jej podejmowania. Wspólnik skarżący uchwałę musi zatem wykazać, że głosował przeciwko uchwale oraz że zgłosił sprzeciw po jej podjęciu. Oba te warunki muszą być spełnione kumulatywnie. Żądanie zaprotokołowania następuje po powzięciu uchwały, czyli po ogłoszeniu, że uchwała zapadła. Nie zastępuje tego jednoznacznie sformułowanego przez ustawę wymagania zachowanie się wspólnika przed powzięciem uchwały mające cechy sprzeciwu, nawet jeśli wiadomo jaka będzie jej treść. Żądanie zapisania sprzeciwu powinno być zgłoszone w sposób jednoznaczny i stanowczy po powzięciu uchwały, a do wytoczenia powództwa wystarczy tylko zgłoszenie żądania zaprotokołowania sprzeciwu. Okoliczność tę musi wykazać wspólnik zaskarżający uchwałę, przy czym nie ma znaczenia, czy sprzeciw został faktycznie zaprotokołowany [por. wyrok SN z 27.04.2006 r. w sprawie I CSK 12/06]. Dowód z protokołu Zgromadzenia Wspólników jest bowiem tylko jednym ze środków dowodowych pozwalających na wykazanie złożenia żądania zaprotokołowania sprzeciwu wobec uchwały. Z treścią protokołu ustawa nie wiąże żadnych domniemań prawnych, co oznacza, że powód nie musi przedstawiać dowodów wskazujących na sprzeczność danych zawartych w protokole z rzeczywistym przebiegiem zgromadzenia, lecz wykazać innymi niż protokół środkami dowodowymi to, że żądanie zaprotokołowania sprzeciwu zostało przezeń zgłoszone [por. wyrok SA w Szczecinie z 28.05.2013 r. w sprawie I ACa 743/12].

W niniejszej sprawie legitymacja czynna powoda nie była kwestionowana, albowiem pozwana nie podniosła żadnych twierdzeń, które zmierzałyby do jej podważenia. Ponadto z przedłożonego przez niego projektu protokołu Zwyczajnego Zgromadzenia Wspólników pozwanej z dnia 27 października 2015 r. wprost wynika, że reprezentujący powoda pełnomocnik umocowany do głosowania M. C. (1) głosował przeciwko zaskarżonej uchwale nr 4 objętej punktem 7 porządku obrad, zażądał zaprotokołowania sprzeciwu oraz sprzeciw ten zaprotokołowano. Wobec tego okoliczność, iż strony wciąż zgłaszały uwagi do protokołu, przez co nie został on podpisany, nie miało w niniejszej sprawie na wykazanie przez powoda swojej legitymacji procesowej.

Ustalenie, iż powód na podstawie art. 250 pkt 2 k.s.h. ma w niniejszej sprawie kompetencję do domagania się uchylenia zaskarżonej uchwały na podstawie art. 249 § 1 k.s.h. pozwala na przejście do dalszych rozważań dotyczących przesłanek, których ziszczenie się powoduje zaktualizowanie się normy nakazującej sądowi orzekającemu w sprawie jej uchylenie.

Zgodnie z brzmieniem wskazanego art. 249 § 1 k.s.h. uchwała wspólników sprzeczna z umową spółki bądź dobrymi obyczajami i godząca w interesy spółki lub mająca na celu pokrzywdzenie wspólnika może być zaskarżona w drodze wytoczonego przeciwko spółce powództwa o uchylenie uchwały. Zastosowanie normy odczytywanej z tego przepisu wymaga zaistnienia koniunkcji dwóch alternatyw. Przesłanki powództwa o uchylenie uchwały podzielić można zatem na dwie grupy: pierwsza to sprzeczność uchwały z ustawą lub sprzeczność uchwały z dobrymi obyczajami; druga grupa to godzenie przez uchwałę w interes spółki lub cel uchwały w postaci pokrzywdzenia wspólnika. Aby powództwo o uchylenie uchwały mogło zostać uwzględnione uchwała musi spełniać co najmniej jedną przesłankę z pierwszej grupy i co najmniej jedną z drugiej grupy. Oznacza to, że uchwała zostanie uchylona przez sąd, o ile: jest sprzeczna z umową spółki i godzi w interesy spółki; lub jest sprzeczna z umową spółki i ma na celu pokrzywdzenie wspólnika; lub jest sprzeczna z dobrymi obyczajami i godzi w interesy spółki; lub jest sprzeczna z dobrymi obyczajami i ma na celu pokrzywdzenie wspólnika [por. M. C., komentarz do art.249 k.s.h. w: red. Z. J., Kodeks spółek handlowych. Komentarz, Legalis 2017].

Powód w niniejszej sprawie nie podnosił twierdzeń, ażeby podstaw do uchylenia uchwały upatrywał w jej sprzeczności z umową spółki. Uważał natomiast, iż zaskarżona uchwała o udzieleniu absolutorium W. D. (1) jako Prezesowi Zarządu pozwanej spółki za rok obrotowy 2014/2015 jest sprzeczna z dobrymi obyczajami i zarówno godzi w interes pozwanej spółki, jak i ma na celu pokrzywdzenie powoda jako wspólnika.

Ocena zaskarżonej uchwały zgromadzenia wspólników w świetle przesłanek przewidzianych w art. 249 § 1 k.s.h. wymagała zwrócenia uwagi m.in. na takie okoliczności, jak sposób powstania spółki, charakter więzi prawnych łączących wspólnika ze spółką (eksponowanie elementu osobowego), konieczność zagwarantowania wspólnikom (w tym – mniejszościowym) wpływu na sposób funkcjonowania spółki i ukształtowanie personalne jej organów [por. wyrok SN z 13.10.2004 r. w sprawie III CK 459/02].

Powód, zmierzając do wykazania, iż zaskarżona uchwała jest sprzeczna z dobrymi obyczajami oraz godzi w interes spółki i ma na celu pokrzywdzenie wspólnika, podniósł zasadniczo cztery zarzuty wobec W. D. (1) jako Prezesa Zarządu pozwanej spółki co do jego działalności w tym charakterze w roku obrachunkowym 2014/2015. Sprowadzały się one w jego ocenie do doprowadzenia pozwanej spółki do stanu niewypłacalności, trudnienia się przez W. D. (1) działalnością konkurencyjną w stosunku do pozwanej spółki pełniąc tożsamą funkcję w spółkach zależnych od wspólnika większościowego z jego 100 % udziałem, niewykazania się żadną aktywnością na rzecz pozwanej spółki w postępowaniu VIII GC 189/15 (VIII GC 398/13) przed Sądem Okręgowym w Szczecinie i wreszcie nierespektowania prawomocnych orzeczeń Sądu Okręgowego w Szczecinie i Sądu Apelacyjnego w Szczecinie (w sprawach VIII GC 361/12 i I ACa 661/13 oraz VIII GC 468/14 i I ACz 270/15). Powód w tym kontekście uważał, że udzielenie absolutorium Prezesowi Zarządu pozwanej spółki w przypadku takich jego działań i zaniechań w roku obrachunkowym 2014/2015 stanowi niejako zaakceptowanie i skwitowanie jego działań przez spółkę, co jest sprzeczne z dobrymi obyczajami, gdyż „nagradza” go za działanie na szkodę spółki oraz w sposób mający na celu pokrzywdzenie powoda jako wspólnika mniejszościowego.

Odnosząc się do pierwszej z powoływanych przez powoda przesłanek stwierdzić należy, że k.s.h., odwołując się do sprzeczności uchwały z dobrymi obyczajami, nie definiuje tego pojęcia. W doktrynie i orzecznictwie dokonując wykładni norm odczytywanych z art. 249 k.s.h. przyjmuje się w konsekwencji, że ustawa posługuje się w tym miejscu generalną klauzulą odsyłającą, opartą na kryterium ocennym zaczerpniętym z zasad powszechnej obyczajowości (moralności, uczciwości w obrocie gospodarczym). Wskazuje się na (co najmniej częściowe) pokrywanie się znaczeniowe (krzyżowanie się zakresów nazw) zakresu odesłania za pomocą tej klauzuli do zakresu objętego klauzulą zasad współżycia społecznego, wywodząc, że oba te pozaustawowe odesłania odwołują się do idei słuszności w prawie i do wartości powszechnie uznawanych w kulturze społecznej a kształtujących wzorce postępowania uczciwego i etycznego [por. uchwała SN 20.12.2012 r. w sprawie III CZP 84/12 i cytowane w jej uzasadnieniu orzecznictwo]. Dobre obyczaje rozumieć więc należy jako pewien (uzasadniany aksjologicznie) wzorzec (standard) postępowania w ramach określonego stosunku prawnego. Przy określaniu tego wzorca uwzględniać należy również cechy (naturę) stosunku prawnego oraz obiektywnie uznawane (powszechnie akceptowane i ugruntowane) społecznie pozaprawne normy postępowania (rozumiane jako aksjomaty) w stosunkach międzyludzkich.

Naturą stosunku spółki z ograniczoną odpowiedzialnością jest osiągnięcie wspólnego dla stron umowy celu gospodarczego i czerpanie z tego tytułu zysków. Wobec powyższego trzeba stwierdzić, że zasadniczą normą postępowania stron tego stosunku, oprócz obiektywnie ujmowanej uczciwości jako nadrzędnej i powszechnie akceptowanej normy moralnej, jest lojalność wspólników między sobą oraz wobec spółki i przejrzystość (jawność) interesów i zamierzeń poszczególnych wspólników w relacjach dotyczących łączącego ich stosunku korporacyjnego.

Istotne jest to szczególnie przy uwzględnieniu istoty stosunku prawnego spółki jako zakładającego – zgodnie art. 3 k.s.h., dążenie do osiągnięcia wspólnego dla i jego stron celu gospodarczego. Wspólnota celu gospodarczego zakładająca kooperację, jako umowny obowiązek współdziałania, nakłada zatem na wspólników i spółkę (a więc także na piastunów organów zarządzających i kontrolnych) szczególne powinności w zakresie wzajemnej lojalności w płaszczyźnie gospodarczej.

Formułując wzorce zachowania się zgodnie z dobrymi obyczajami w ramach stosunku spółki trzeba też stwierdzić, że sama ustawa regulując treści stosunku spółki eksponuje określone wartości, którym podporządkowane powinno być współdziałanie w ramach stosunku spółki (np. art. 20 k.s.h. jako wyraz ochrony praw mniejszości, art. 209 k.s.h. wskazująca na sprzeczność z prawem działania w przypadku tzw. konfliktu interesów, czy też art. 219 § 2 k.s.h. określająca zasadę autonomii decyzyjnej zarządu wobec organu nadzoru).

Ustawowa regulacja daje więc bezpośrednie wskazówki co do kierunku ocen opartych o klauzule generalne zawarte w poszczególnych przepisach.

Wobec tego stwierdzić trzeba, że k.s.h. eksponuje zwłaszcza to, że mimo poddania procesu decyzyjnego w spółce regułom demokratycznym (podejmowanie decyzji większością głosów), prawa większości nie mogą być nadużywane i wykonywane sprzecznie z zasadami lojalności wobec wspólników mniejszościowych a każdy organ funkcje swoje powinien wykonywać dla dobra wspólnego stronom umowy spółki, zasadniczo stanowiący interes spółki.

Przechodząc do dalszych przesłanek, o których mowa w art. 249 k.s.h. zgodzić się trzeba z poglądem, że uchwała ma na celu pokrzywdzenie w sytuacji, gdy założeniem przy podejmowaniu tej uchwały było osiągnięcie takiego skutku [por. wyrok SN z 20.06.2001 r. w sprawie I CKN 1137/98]. Dodać też trzeba, że nie jest wykluczona sytuacja, w której przesłanka ta będzie spełniona również wtedy, gdy pokrzywdzenie wspólnika będzie skutkiem wykonania uchwały zgodnie z jej treścią [por. wyrok SN z 16.04.2004 r. w sprawie I CK 537/03; wyrok SN z 27.03.2013 r. w sprawie I CSK 407/12].

Z kolei godzenie w interesy spółki ma miejsce wtedy, gdy są podejmowane jakiegokolwiek działania, które powodują uszczuplenie majątku, ograniczają zysk spółki, uderzają w jej dobre imię lub w dobre imię jej organów, chronią interesy osób trzecich kosztem interesów spółki. Uchwała godzi zatem w interesy spółki, gdy zapewnia ochronę interesów niektórych wspólników lub osób trzecich kosztem interesu spółki.

Przy ocenie sprzeczności uchwały z interesem spółki konieczne jest przy tym określenie w pierwszej kolejności jej dobra zagrożonego uchwałą. Doktryna i orzecznictwo wskazuje zasadniczo, że kwestie te muszą być oceniane ad casum przy uwzględnieniu specyfiki relacji w spółce, której dotyczy uchwała, przy czym nie jest konieczne wykazanie, że wskutek uchwały wystąpiła jakakolwiek szkoda [por. J. F. w: red. K. K., Kodeks spółek handlowych. Komentarz, W. 2001, s. 683]. Godzenie w interes spółki będzie miało miejsce także w sytuacji, w której dochodzi do naruszenia dóbr niematerialnych lub uchwała choćby pośrednio narusza pozycję spółki na rynku lub jej stan majątkowy, czy też ujemnie wpłynie na interesy spółki, choćby poprzez uniemożliwienie spółce rozwoju jej przedsiębiorstwa.

Powyższe rozważania w niniejszej sprawie trzeba odnieść do istoty zaskarżonej uchwały o udzieleniu absolutorium.

Absolutorium dla członków organów w spółce kapitałowej jest definiowane jako zatwierdzenie przez zgromadzenie wspólników sposobu sprawowania funkcji i podejmowanych w związku z tym działań przez członków zarządu w objętym uchwałą roku obrotowym jako zgodnych z przepisami prawa, postanowieniami umowy spółki, dobrymi obyczajami oraz interesem spółki i jej wspólników. Niekiedy opisuje się też absolutorium jako formę wyrazu zaufania wspólników do działań zarządu. Odwołując się do utrwalonego znaczenia tego pojęcia jako „pokwitowania”, „zatwierdzenia sprawozdania z rachunków lub czynności”, czy wreszcie „zwolnienia od odpowiedzialności” wskazuje się też na doniosłość prawną tego aktu w relacjach między spółką a członkiem zarządu. Udzielenie absolutorium stanowi niewątpliwie kompetencję zgromadzenia wspólników i jest wyrazem kontroli właścicielskiej nad wykonywaniem czynności zarządczych. W doktrynie podkreśla się, że wynikająca stąd uznaniowość tej decyzji nie może oznaczać dowolności z uwagi na skutki uchwały o udzieleniu absolutorium. Sporny jest jednak ich zakres. Mimo różnych poglądów przyjąć jednak trzeba, że wspólnicy udzielając absolutorium dokonują swoistego „skwitowania” członka zarządu z wykonywania przezeń swoich obowiązków w okresie objętym uchwałą. Zatem zasadne jest wskazywanie, że aktem tym spółka oświadcza, że rezygnuje z dochodzenia roszczeń od członka zarządu w zakresie faktów znanych wspólnikom w momencie podejmowania uchwały. Zwrócić trzeba przy tym uwagę na funkcjonalny związek pomiędzy uchwałą udzielającą absolutorium a uchwałą o zatwierdzeniu sprawozdania zarządu z działalności spółki i sprawozdania finansowego, zaznaczając że zatwierdzenie sprawozdań nie oznacza konieczności „automatycznego” udzielenia absolutorium gdyż mimo związku, uchwały te mają charakter odrębny. Zatem mimo zatwierdzenia sprawozdania spółka może odmówić udzielenia absolutorium z uwagi na racje dotyczące sposobu sprawowania funkcji zarządczych [por. P. A., Cywilnoprawny charakter uchwał wspólników spółek kapitałowych, W. 2009, s. 260 i n. i cytowana literatura oraz orzecznictwo].

Absolutorium w świetle k.s.h. dotyczy przy tym okresu sprawozdawczego (roku) a zatem odmowa udzielenia absolutorium może opierać się zasadniczo o okoliczności dotyczące sposobu sprawowania funkcji w tym właśnie okresie. Poza zakresem uchwały absolutorijnej pozostawać powinny zatem czynności zarządu dokonane we wcześniejszych okresach, za które uzyskał już absolutorium. W szczególności gdy były one znane wspólnikom i brane pod uwagę przy podejmowaniu wcześniejszych uchwał dotyczących rozliczenia zarządu.

O ile jednak uchwała absolutorijna dotyczy konkretnego okresu (w przypadku niniejszej sprawy od dnia 1 kwietnia 2014 r. do dnia 31 marca 2015 r.) prowadzenia przez spółkę działalności gospodarczej, oraz działania sprzecznego z interesem spółki, o tyle w procesie o uchylenie uchwały wytoczonym przez wspólnika mniejszościowego okoliczności te muszą być ujmowane w szerszym kontekście, jaki tworzy niewątpliwie konflikt między wspólnikami oraz całkowicie rozbieżne obecnie ich zapatrywania co do przyszłości spółki, zakresu jej działalności, a zwłaszcza sposobu jej współpracy gospodarczej ze wspólnikiem większościowym. Kontekst ten jest tworzony przez zaszłości niewątpliwie znane zarządowi w (poddanym pod ocenę w zaskarżonej uchwale) roku obrachunkowym.

Wobec tego w niniejszej sprawie należało ocenić normatywny wzorzec zachowania się zarządu, a następnie ustalić, czy zarzuty kierowane przez powoda są w okolicznościach sprawy uzasadnione i mogą świadczyć o nienależytym wykonywaniu funkcji zarządczych.

Zgodnie z brzmieniem art. 201 § 1 k.s.h, zarząd prowadzi sprawy spółki i reprezentuje spółkę. Przepis ten stanowi podstawę do rekonstruowania zasadniczych kompetencji a zarazem powinności zarządu wobec spółki i zakres

związanej z tym odpowiedzialności. Z istoty stosunku spółki wywodzić bowiem trzeba, że działania zarządu w ramach przypisanych mu kompetencji muszą przede wszystkim zmierzać do osiągnięcia celu spółki.

Poziom staranności wymaganej od zarządu przy wykonywaniu funkcji określa z kolei art. 293 § 2 k.s.h., zgodnie z którym członek zarządu, rady nadzorczej, komisji rewizyjnej oraz likwidator powinien przy wykonywaniu swoich obowiązków dołożyć staranności wynikającej z zawodowego charakteru swojej działalności. Czynności, o których mowa w art. 201 § 1 k.s.h. zarząd powinien więc wykonywać dokładając staranności według normatywnego wzorca, a zatem staranności oczekiwanej od profesjonalisty. Dotyczy to zwłaszcza prowadzenia spraw spółki. Konstruując model sprawowania funkcji mieć więc należy na względzie zwłaszcza zasadę autonomii zarządu znajdującą swój wyraz normatywny w treści art. 219 i art. 207 k.s.h. (por. wyrok SA w Szczecinie z 2.11.2016 r. w sprawie I ACa 541/16).

Zgodnie z brzmieniem art. 207 k.s.h. członkowie zarządu podlegają wobec spółki ograniczeniom ustanowionym w przepisach prawa, w umowie spółki oraz, jeżeli umowa spółki nie stanowi inaczej, w uchwałach wspólników. Zatem w stosunkach wewnętrznych zarząd jest związany, poza normami prawa stanowionego i treścią umowy spółki, wyłącznie uchwałami wspólników, jeśli zawierają one ograniczenia dotyczące prowadzenia spraw spółki. Nie wiążą natomiast zarządu nieprzybierające postaci sformalizowanej (uchwały zgromadzenia) decyzje poszczególnych wspólników, nawet jeśli są to wspólnicy posiadający większość udziałów w kapitale spółki wystraczającą do samodzielnego przegłosowywania poszczególnych uchwał. Odróżnić bowiem należy nieformalnie przekazywaną wolę wspólnika większościowego od woli zgromadzenia przedstawionej w formie uchwał podlegającej kontroli sądowej (por. wyrok SA w Szczecinie z 2.11.2016 r. w sprawie I ACa 541/16). Jeśli spółka posiada majątek, którego zarządzanie zostaje oddane osobom piastującym funkcje organu zarządczego, to niewątpliwie majątkiem tym powinny one gospodarować zgodnie z prawem, statutem, uchwałami wspólników oraz celem spółki. Zasadniczo więc, zakładając, że celem spółki jest prowadzenie przedsiębiorstwa i osiąganie zysku, zarząd powinien wykonywać czynności z tej perspektywy racjonalne (jakkolwiek immanentnie związane z podejmowaniem ryzyka gospodarczego w ramach gry rynkowej). Zarząd jest jednak odpowiedzialny za powierzone mu mienie i niewątpliwie jego obowiązkiem jest podejmowanie działań zapobiegających utracie wartości praw udziałowców spółki.

Wobec powyższych uwag, ustalając wzorzec stosowany przy ocenie pracy zarządu stwierdzić trzeba, że zasadniczym obowiązkiem osób piastujących funkcję zarządcy w spółce jest działanie (zwłaszcza prowadzenie spraw spółki) zgodnie z jej interesem, co oznacza profesjonalną, wykonywaną zgodnie z regułami racjonalności ekonomicznej, pieczę nad majątkiem i bieżącymi interesami spółki, a zwłaszcza działanie w celu osiągnięcia dodatniego wyniku finansowego, a przez to również przeciwdziałanie utracie wartości udziałów jako praw majątkowych wszystkich wspólników. Sytuacja w spółce, w tym treść uchwał wspólników, może przy tym – oczywiście – wpływać na opisany model działania, w szczególności moderować strategiczne kierunki aktywności spółki. Jednak zwłaszcza w przypadku wiadomych zarządowi sporów między wspólnikami i różnych poglądów co do przyszłości spółki, kierunków jej rozwoju lub strategicznych dla niej celów decyzji gospodarczych (co ma miejsce w stosunkach między powodem a wspólnikiem większościowym od dłuższego czasu i znajduje wyraz w licznych postępowaniach sądowych przed tutejszym Sądem), za sprzeczne z obowiązkami zarządu musi być uznane bezkrytyczne podporządkowywanie się woli jednego ze wspólników z oczywistą szkodą dla aktywności spółki.

W takiej sytuacji zarząd powinien z profesjonalną starannością domagać się od wspólników rozstrzygnięcia – formalnie wiążącego uczestników szeroko rozumianego stosunku spółki – kwestii niezbędnych do prawidłowego wykonywania obowiązków zarządczych, a w przypadku braku takiego rozstrzygnięcia kierować się w swoich działaniach racjonalną dbałością o wartość powierzonego mienia i przepisami prawa w sposób adekwatny dla sytuacji spółki. Odnosząc zaś te uwagi do uchwały absolutoryjnej stwierdzić należy, że jeśli działanie zarządu w okresie sprawozdawczym, poddane ocenie przy uwzględnieniu opisanego wzorca, nie będzie naruszało reguł staranności profesjonalnej przy uwzględnieniu realiów rynkowych, odmowa udzielenia absolutorium jawić się będzie jako nieuzasadniona. Odmienne zaś oceniać trzeba rzecz w sytuacji, gdy działanie zarządu będzie świadczyło o niedopełnieniu wymaganej staranności. W takiej sytuacji, oczywiście zgromadzenie wspólników posiada również kompetencję do tego, by skwitować zarządcę uznając jego czynności za prawidłowe w określonych realiach. W sytuacji jednak, w której uchwała zostanie zakwestionowana na podstawie art. 249 k.s.h., zachodzi konieczność oceny

zgodności takiej decyzji zgromadzenia z dobrymi obyczajami oraz zbadania, czy udzielenie absolutorium nie pozostaje w sprzeczności z interesem spółki lub nie zmierza do pokrzywdzenia współnika (por. wyrok SA w Szczecinie z 2.11.2016 r. w sprawie I ACa 541/16).

Przekładając wreszcie powyższe rozważania natury ogólnej na grunt rozpoznanej sprawy wskazać trzeba, iż w ocenie Sądu negatywna ocena działania zarządu w roku obrachunkowym od dnia 1 kwietnia 2014 r. do dnia 31 marca 2015 r. przedstawiona przez powoda jest zasadna, w szczególności w zakresie doprowadzenia pozwanej spółki do niewypłacalności i znacznie odbiega od przedstawionego zobiektywizowanego wzorca staranności zarządu oraz grozi interesowi (przyszłości) spółki.

Szczególnego podkreślenia wymaga, iż pozwana spółka ujemny wynik finansowy notuje już od roku obrachunkowego 2011/2012, tym niemniej – pomimo poprawy w roku obrachunkowym 2012/2013, przez ostatnie dwa lata przed powzięciem zaskarżonej uchwały absolutoryjnej, odnotowywana przez nią strata rośnie w znacznym tempie, zaś w ocenianym roku obrachunkowym 2014/2015 przekroczyła 326.321 zł. Narastająco strata pozwanej spółki zbliża się do kwoty 500.000 zł, i przewyższa sumę kapitału własnego, kapitału zapasowego i połowy kapitału podstawowego spółki, jak również aktywa spółki. Co więcej, w stosunku do poprzedniego roku obrachunkowego rozmiar aktywów spółki zmniejszył się około dziesięciokrotnie, spółka zaś w zasadzie nie prowadzi obecnie żadnej działalności gospodarczej (co wskazano w sprawozdaniu zarządu, jak również zgodnie zeznali przesłuchani w sprawie świadkowie), generując tylko koszty swojego funkcjonowania w wysokości około 100.000 zł. Pomimo tego W. D. (1), jako jednoosobowy zarząd pozwanej spółki, nie przejawiał żadnej aktywności i inicjatywy, by stan ten zmienić i podjąć próbę uzdrowienia sytuacji finansowej zarządzanego podmiotu. Bezsporne jest bowiem między stronami to, że spółka w roku tym (podobnie jak i w okresie wcześniejszym) w zasadzie nie prowadziła żadnej aktywności gospodarczej, a jedynie czeka na niepewne i obciążone ryzykiem wynagrodzenie za sukces projektów przygotowanych przez spółkę, a realizowanych przez współnika większościowego, czy inne – zależne od niego – podmioty.

Co więcej działania prezesa zarządu W. D. (1) w istocie sprowadzały się jedynie do dążenia do stworzenia legalnych ram (wbrew prawomocnym wówczas wyrokom Sądu Okręgowego w Szczecinie i Sądu Apelacyjnego w Szczecinie w sprawach VIII GC 361/12 i I ACa 661/13 oraz VIII GC 468/14 i I ACz 270/15) przeniesienia na współnika większościowego uzyskanych przez spółkę w toku wcześniejszej działalności praw, mających umożliwiać kontynuowanie inwestycji polegających na budowie elektrowni wiatrowych. Zarząd miał przy tym świadomość zarówno głębokiego konfliktu między współnikami na tym tle, jak i kontestowania przez współnika mniejszościowego kolejnych uchwał w tym zakresie. W tej sytuacji niewątpliwie bierność zarządu, jeśli chodzi o prowadzenie spraw spółki, uzasadniana w istocie wyłącznie wolą współnika większościowego co do jej przyszłości, nie może być uznana za prawidłowe wywiązanie się z obowiązków przyjętych przez W. D. (1) wskutek objęcia przezeń funkcji zarządcy spółki.

Także bierność zarządu w obliczu powództwa wytoczonego przez współnika większościowego o uchylenie uchwał należy oceniać w świetle art. 207 k.s.h. Jak bowiem wskazano, z treści art. 207 k.s.h. wywodzić należy obowiązek podporządkowania się zarządu wiążącym uchwałąm zgromadzenia współników. W świetle utrwalonej w orzecznictwie Sądu Najwyższego wykładni przepisu art. 252 k.s.h. oraz art. 249 k.s.h. uchwały zgromadzenia współników (co do zasady z chwilą podjęcia) wiążą podmioty stosunku korporacyjnego, które są zobowiązane do ich honorowania i przestrzegania do momentu wyeliminowania ich z obrotu przez orzeczenie Sądu wydane na podstawie art. 249 lub 252 k.s.h.

Zarząd, zgodnie z art. 250 k.s.h., posiada własną legitymację do zaskarżenia uchwały. Jeśli z prawa do zaskarżenia nie korzysta, to w świetle przedstawionego wyżej wzorca wykonywania funkcji zarządczych, opierającego się na wymogu lojalności zarządu wobec spółki (a nie poszczególnych współników) obowiązkiem zarządu jest w pierwszej kolejności powstrzymanie się od takich zachowania, które prowadzić może logicznie do przegrania procesu ze współnikiem zaskarżającym uchwałą wyłącznie wskutek biernej postawy pozwanej spółki w procesie. Dotyczy to zwłaszcza sytuacji, w których jednoosobowy zarząd w sposób oczywisty osobiście pozostaje zainteresowany uchyleniem lub stwierdzeniem nieważności uchwały. Wymóg lojalności wobec spółki rozumieć należy w takiej sytuacji stosownie do art. 209 k.s.h. Wobec tego zarząd odbierający korespondencję sądową w imieniu spółki, zawierającą pozew

wspólnika o uchylenie (stwierdzenie nieważności) uchwały zezwalającej na dochodzenie od członka zarządu roszczeń odszkodowawczych, winien poinformować zgromadzenie wspólników o pozwie i braku własnej woli podjęcia obrony oraz umożliwić spółce powołanie pełnomocnika zgodnie z art. 253 § 1 k.s.h. Zaniechanie w tym zakresie, wskazujące na swoiste (choćby dorozumiane) porozumienie ze wspólnikiem zaskarżającym uchwałę, zmierzające do wyeliminowania uchwały z obrotu sądowego na mocy uzyskanego zaocznie wyroku sądowego, musi być uznane za naruszające elementarny obowiązek lojalności wobec wspólników (por. wyrok SA w Szczecinie z 2.11.2016 r. w sprawie I ACa 541/16).

Z tych przyczyn poprawność działania zarządu w roku obrachunkowym od 1 kwietnia 2014 r. do 31 marca 2015 r. zasadnie jest kwestionowana przez powoda w kontekście porównania z przedstawionym wzorcem staranności.

W związku z powyższym należy przejść do rozważań, czy zaskarżona uchwała o udzieleniu absolutorium, która, pomimo wskazanych mankamentów działania zarządu w roku obrachunkowym 2014/2015, głosami wspólnika większościowego udzielała absolutorium, winna była zostać uchylona na podstawie art. 249 k.s.h.

Ocena uchwały musi mieć na względzie tło jakim jest konflikt pomiędzy wspólnikami oraz okoliczność, iż sposób wypełnienia funkcji zarządu sprowadza się do zachowania postawy ściśle zgodnej z oczekiwaniami i zamierzeniami wspólnika większościowego. Z niespornego materiału dowodowego wynika, iż W. D. (1) wobec konfliktu między wspólnikami, opowiedział się jednoznacznie za stanowiskiem wspólnika większościowego i nie zgadzając się z argumentami wspólnika mniejszościowego, nie zamierzał w żaden sposób honorować jego interesów. W istocie więc członek zarządu działał w interesie i zgodnie z zamierzeniami ekonomicznymi wspólnika większościowego, a nie w rozumianym w sposób zbiektywizowany interesie spółki (a więc ogólnie rzecz ujmując – w celu zapewnienia dodatniego wyniku finansowego i zachowania wartości praw udziałowych). Powyższe ustalenie wzmacnia fakt, iż W. D. (1) aktywnie uczestniczył w prowadzeniu Spółek (...). Wprawdzie z materiału dowodowego nie wynika, by Prezesa Zarządu obowiązywał zakaz konkurencji, jednak mając na uwadze przedmiot działania tych Spółek, a także ich powiązanie ze wspólnikiem większościowym pozwanej Spółki, jest to okoliczność dodatkowo wskazująca, iż działania W. D. (1) nie były nakierowane na zapewnienie funkcjonowania pozwanej, a tym bardziej na dbanie o interes wspólnika mniejszościowego.

Mając powyższe na uwadze, Sąd uznał, iż uchwała podjęta głosami wspólnika większościowego (usprawiedliwiająca w ten sposób brak lojalności zarządcy wobec spółki i w istocie zaniechanie wykonywania jego obowiązków), musi być uznana za kolidującą z zasadami uczciwości kupieckiej i naruszającą dobre obyczaje. Uchwała ta godzi też niewątpliwie w interesy spółki, zatwierdzając sprzeczne z tym interesem działanie prezesa zarządu. Wielokrotnie przy tym wyrażano w doktrynie pogląd, że dla przypisania uchwale cechy sprzeczności z interesem spółki nie jest wymagane wykazanie zaistnienia szkody wskutek jej podjęcia. Istotne jest to, jakie skutki w sferze szeroko rozumianych interesów spółki uchwała może wywołać. W rozpoznanej sprawie interes spółki naruszany przez uchwałę polega na tym, że uchwała ta w istocie stanowi akceptację zaniechania przez zarząd jakiegokolwiek inicjatywy zmierzającej do (choćby próby) zapobiegania pogarszaniu się wyników finansowych spółki i utracie wartości udziałów. Należy także zgodzić się z powodem, że zaskarżona uchwała została podjęta w celu pokrzywdzenia wspólnika mniejszościowego. Odwołując się do przedstawionego w poprzedniej części rozważań orzecznictwa Sądu Najwyższego, wskazującego na konieczność oceny skutków uchwały dla pokrzywdzenia wspólnika, stwierdzić trzeba, że uznanie za prawidłowe udzielenia absolutorium w istocie oznacza akceptację działania zarządu w relacjach między wspólnikami – a zatem dalszą marginalizację znaczenia powoda i jego interesów w spółce oraz podporządkowanie działań zarządu wyłącznie interesom ekonomicznym i zamierzeniom gospodarczym wspólnika większościowego. W tym znaczeniu – akceptując dotychczasową praktykę pracy zarządu – uchwała absolutoryjna ma również na celu pokrzywdzenie powoda jako wspólnika mniejszościowego (por. wyrok SA w Szczecinie z 2.11.2016 r. w sprawie I ACa 541/16).

Wniosków przeciwnych nie można zaś uzasadniać tym, że prezes zarządu jedynie kontynuował wykonywanie wcześniej wypracowanych (również przy początkowej akceptacji powoda jako członka zarządu) zasad współpracy ze wspólnikiem większościowym i funkcji gospodarczych, dla których realizacji pozwana spółka została powołana. Podkreślić trzeba, że działanie w zgodzie z wcześniejszą umową ze wspólnikiem większościowym nie uzasadnia

całkowitej bierności zarządu w kolejnych latach, zaś ewentualne wyczerpanie celu powołania spółki i brak woli wspólników co do kontynuowania jej działalności, czy też jej dywersyfikacji, uzasadniać powinny podjęcie kroków ku rozwiązaniu spółki i otwarciu jej likwidacji. Zaniechanie zaś podjęcia przez zgromadzenie wspólników pozwanej spółki takich aktów powoduje, iż zarząd winien odpowiednio dostosować aktywność w sferze prowadzenia spraw spółki do woli wspólników w zakresie kontynuowania jej trwania.

Także ścisła relacja ekonomiczna i gospodarcza pozwanej spółki ze wspólnikiem większościowym nie uzasadnia zachowania W. D. (1) jako prezesa zarządu, albowiem w kapitale pozwanej spółki, obok tego wspólnika, udziały posiada również wspólnik mniejszościowy. Wzgląd na jego interes ekonomiczny (jako udziałowca zainteresowanego rozwojem spółki) wpływa zatem na ocenę sposobu wykonywania przez zarząd swoich obowiązków. Nie uzasadnia też bierności zarządu w sferze prowadzenia działalności spółki wyłączone oczekiwanie na zdyskontowanie efektów wcześniejszych przedsięwzięć spółki i skutków ekonomicznych przeniesienia na wspólnika większościowego uzyskanych w ramach tej działalności praw koniecznych dla przeprowadzenia inwestycji związanych z budową farm wiatrowych. Z jednej strony trudno bowiem przyjąć, aby uzasadnionym było w świetle zasad doświadczenia życiowego i realiów obrotu usprawiedliwianie biernego zachowania się zarządu jedynie w oparciu o ten argument, skoro wartość korzyści, jakie miałyby uzyskać spółka w przyszłości jest jedynie przybliżona i niepewna; z drugiej zaś – przyszła sytuacja prawna i ekonomiczna pozwanej spółki zależy w istocie od postawy wspólnika większościowego i zarządu spółki, a w świetle dotychczasowych działań tych podmiotów, nie można formułować jakichkolwiek prognoz co do ich lojalności zarówno wobec powoda jak i spółki. Tym samym argumentacja zmierzająca do wykazania, iż w istocie obecne zachowanie W. D. (1) jest konsekwencją zaszłości gospodarczych z wcześniejszych okresów, nie może podważać przekonania o sprzeczności uchwały z dobrymi obyczajami i jednoczesnym jej godzeniu w interesy spółki.

W związku z powyższym Sąd uznał, że przesłanki uchylenia zaskarżonej uchwały wskazane w art. 249 § 1 k.s.h. zostały spełnione w rozpoznanej sprawie, wobec czego orzeczono jak w punkcie I sentencji.

Ustalając stan faktyczny Sąd opierał się na faktach niespornych między stronami, a także na dowodach z dokumentów uzupełnionych zeznaniami przesłuchanych w sprawie świadków. Zasadnicze dla rozstrzygnięcia fakty nie były kwestionowane przez strony i wynikały zwłaszcza z dokumentów takich jak protokoły zgromadzeń wspólników pozwanej spółki, czy też sprawozdania finansowe i sprawozdania zarządu, zaś różnice między stronami i kwestie zawarte w zeznaniach świadków dotyczyły w istocie oceny prawnej tych faktów (oceny znaczenia zachowania się W. D. (1) jako prezesa zarządu w perspektywie założeń co do działalności spółki). Perspektywa ta zaś różni niewątpliwie obu wspólników (oraz zarząd spółki i powoda).

Podkreślić jednak należy w tym miejscu, że rolą Sądu w niniejszej sprawie nie było rozsądzanie sporu między wspólnikami co do sposobu kontynuowania działalności spółki a jedynie ocena zasadności żądania uchylenia uchwały absolutoryjnej za rok obrotowy 2014/2015 i wynikająca stąd ocena działania jednoosobowego zarządu w realiach determinowanych między innymi przez konflikt wspólników.

Sąd jednocześnie pominął dowody z dokumentów w postaci decyzji i ekspertyz co do przyłączenia do sieci energetycznej, jako niemające dla rozstrzygnięcia sprawy istotnego znaczenia.

O kosztach postępowania orzeczono w punkcie II na podstawie art. 108 § 1 w zw. z art. 98 § 1 k.p.c., albowiem powód wygrał proces w całości, ich szczegółowe wyliczenie pozostawiono natomiast referendarzowi sądowemu po uprawomocnieniu się wyroku.

ZARZĄDZENIE

1. (...)
2. (...)
3. (...)